

REGIMUL JURIDIC AL ENTITĂȚILOR ECONOMICE REFLECTAT ÎN JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**, Dr. **Benke Károly**
(coord.)

Dr. Valentina Bărbățeanu, Ioana Marilena Chiorean,
Andreea Costin, Irina Loredana Gulie, Patricia Marilena Ionea,
Simina Popescu-Marin, Cristina-Cătălina Turcu

Editura
Hamangiu
2021

CUPRINS

TITLUL I. CONDIȚII DE ADMISIBILITATE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE	1
Capitolul I. Condiții de admisibilitate privind cadrul procesual în care se invocă excepția de neconstituționalitate	3
§1. Autoritatea în fața căreia se invocă excepția de neconstituționalitate	3
§2. Titularii dreptului de a invoca excepția de neconstituționalitate	3
§3. Legătura cu soluționarea cauzei	3
Excepția de neconstituționalitate. Legătura textului criticat cu soluționarea cauzei. Condiție de admisibilitate. Nerealizare. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 463/2004, M. Of. nr. 1084 din 22 noiembrie 2004</i>)	3
Excepția de neconstituționalitate. Lipsa legăturii textului de lege criticat cu soluționarea cauzei. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 555/2006, M. Of. nr. 683 din 9 august 2006</i>)	5
Excepția de neconstituționalitate. Acțiune în daune-interese anulată ca netimbrată. Critici vizând posibilitatea legală de a se acorda daune-interese. Lipsa de legătură cu soluționarea cauzei. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 1158/2010, M. Of. nr. 747 din 9 noiembrie 2010</i>)	6
Excepția de neconstituționalitate. Implicarea în procedura concordatului preventiv a tuturor creditorilor aflați în relații speciale cu debitorul. Neincidența în cauză a textului legal criticat care privește relația specială a debitorului doar în raport cu o parte dintre creditori. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 113/2017, M. Of. nr. 535 din 7 iulie 2017</i>)	7
Excepția de neconstituționalitate. Obiect. Legătura textelor de lege criticate cu obiectul cauzei. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 481/2019, M. Of. nr. 275 din 2 aprilie 2020</i>)	10
§4. Autoritatea de lucru judecat	12
Capitolul II. Condiții de admisibilitate privind structura excepției de neconstituționalitate	13
§1. Act de reglementare primară [lege/ordonanță]	13
§2. Cerințe privind motivarea	13
2.1. Norma de referință	13
2.2. Motivarea propriu-zisă	13
Excepția de neconstituționalitate. Structură. Nemotivarea relației de contrarietate existente între textul criticat și textul de referință pretins încălcat. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 923/2012, M. Of. nr. 864 din 19 decembrie 2012</i>)	13
§3. Noțiunea de „în vigoare”	15

§4. Prevederi constatate anterior ca fiind neconstituționale	15
Excepția de neconstituționalitate. Obiect. Decizie de constatare a neconstituționalității textului de lege criticat în cauză. Sesizarea și pronunțarea Curții Constituționale anterior publicării deciziei de neconstituționalitate. Excepție devenită inadmisibilă (<i>Decizia nr. 398/2018, M. Of. nr. 874 din 16 octombrie 2018</i>)	15
Excepția de neconstituționalitate. Obiect. Decizie de constatare a neconstituționalității textului de lege criticat în cauză. Sesizarea Curții Constituționale anterior publicării deciziei de neconstituționalitate. Pronunțarea Curții Constituționale ulterior publicării deciziei de neconstituționalitate. Excepție devenită inadmisibilă (<i>Decizia nr. 375/2021, M. Of. nr. 733 din 27 iulie 2021</i>)	17
Capitolul III. Condiții de admisibilitate privind competența Curții Constituționale	21
§1. În raport cu competența autorității legiuitoare	21
Excepția de neconstituționalitate. Excluderea competenței Curții Constituționale de a se pronunța asupra unei omisiuni de reglementare. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 779/2007, M. Of. nr. 730 din 29 octombrie 2007</i>)	21
Excepția de neconstituționalitate. Pierderea dreptului la acțiune în regularizare în termen de 1 an. Critica vizând durata termenului stabilit de legiuitor. Imposibilitatea de a se modifica sau completa actele supuse controlului. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 934/2007, M. Of. nr. 801 din 23 noiembrie 2007</i>)	22
Excepția de neconstituționalitate. Solicitarea completării textului de lege criticat. Excluderea analizei criticilor având asemenea obiect. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 1112/2007, M. Of. nr. 893 din 28 decembrie 2007</i>)	23
Excepția de neconstituționalitate. Critici vizând modalitatea de redactare a textului de lege criticat. Competența exclusivă a legiuitorului. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 1058/2009, M. Of. nr. 551 din 7 august 2009</i>)	24
Excepția de neconstituționalitate. Critici care implică modificarea textului de lege criticat. Excluderea competenței Curții Constituționale de a modifica ori completa prevederile supuse controlului. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 683/2010, M. Of. nr. 463 din 6 iulie 2010</i>)	25
Excepția de neconstituționalitate. Neaplicarea ipotezei norme criticate autoarei excepției. Solicitare de modificare a textului. Invocarea unor noi temeuri constituționale direct în fața Curții Constituționale. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 684/2015, M. Of. nr. 950 din 22 decembrie 2015</i>)	26
§2. În raport cu competența autorității judecătorești	28
Excepția de neconstituționalitate. Critici vizând interpretarea și aplicarea textului de lege de către o instanță judecătorească. Supunerea acestora exclusiv controlului judecătoresc. Imposibilitatea juridică de a fi examinate de Curtea Constituțională. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 294/2008, M. Of. nr. 260 din 2 aprilie 2008</i>)	28
Excepția de neconstituționalitate. Critici vizând interpretarea și aplicarea unui text de lege de către o instanță judecătorească. Act de aplicare a legii. Excluderea controlului de constituționalitate în controlul judecătoresc. Critica privind o omisiune legislativă. Imposibilitatea completării textului de	

lege criticat pe calea controlului de constituționalitate. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 542/2008, M. Of. nr. 446 din 13 iunie 2008</i>) _____	29
Excepția de neconstituționalitate. Solicitarea unei interpretări din partea Curții Constituționale cu privire la modalitatea de aplicare a dispozițiilor legale criticate. Competența exclusivă a instanțelor judecătorești. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 1086/2009, M. Of. nr. 695 din 15 octombrie 2009</i>) _____	32
Excepția de neconstituționalitate. Critici vizând interpretarea și aplicarea legii. Competența exclusivă a instanțelor de judecată. Excluderea competenței Curții Constituționale. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 806/2010, M. Of. nr. 566 din 11 august 2010</i>) _____	33
Excepția de neconstituționalitate. Interdicții care privesc membrii fondatori, administratori, directori, membri ai consiliului de supraveghere și ai directoratului, cenzori sau auditori financiari. Excepția de neconstituționalitate vizează modul de aplicare și interpretare a dispozițiilor legale criticate. Inadmisibilitate (<i>Decizia nr. 232/2019, M. Of. nr. 553 din 5 iulie 2019</i>) _____	35
§3. În raport cu propria sa competență _____	36
TITLUL II. SOLUȚII JURISPRUDENȚIALE REZULTATE DIN ANALIZA EXCEPȚIILOR DE NECONSTITUȚIONALITATE _____	37
LEGEA NR. 26/1990 PRIVIND REGISTRUL COMERȚULUI _____	39
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 1-8) _____	39
Capitolul II. Oficiul registrului comerțului (art. 9-12) _____	39
Capitolul III. Efectuarea înregistrărilor (art. 13-29) _____	39
Efectuarea înscrierilor în registrul comerțului. Radierea înmatriculărilor sau a mențiunilor păgubitoare. Condiționarea dreptului de a cere radierea de existența unei hotărâri judecătorești definitive de desființare a actelor care au stat la baza înregistrării. Acces liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1144/2007, M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2008</i>) _____	39
Oficiul Național al Registrului Comerțului. Calitate procesuală activă. Respectarea regulilor procesului echitabil. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 866/2009, M. Of. nr. 558 din 11 august 2009</i>) _____	41
Capitolul IV. Regimul firmelor și emblemelor (art. 30-43) _____	43
Persoane juridice. Autorizarea utilizării în denumirea firmei a cuvintelor « <i>național</i> », « <i>român</i> », « <i>institut</i> » și/sau a derivatelor acestora. Reautorizarea firmelor deja înmatriculate. Condiții. Termene. Consecințe juridice în cazul încălcării lor. Neretroactivitate. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 188/2005, M. Of. nr. 584 din 6 iulie 2005</i>) _____	43
Capitolul V. Sancțiuni (art. 44-47) _____	46
Capitolul VI. Dispoziții finale și tranzitorii (art. 50-53) _____	46

ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 129/2002 PENTRU MODIFICAREA LEGII NR. 26/1990 PRIVIND REGISTRUL COMERȚULUI ȘI A ORDONANȚEI DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 76/2001 PRIVIND SIMPLIFICAREA UNOR FORMALITĂȚI ADMINISTRATIVE PENTRU ÎNREGISTRAREA ȘI AUTORIZAREA FUNCȚIONĂRII COMERCIANȚILOR	47
Oficiul Național al Registrului Comerțului. Regim juridic. Subordonare față de Ministerul Justiției. Serviciu public. Venituri realizate din activitatea desfășurată. Constituționalitate (Decizia nr. 212/2003, M. Of. nr. 471 din 1 iulie 2003)	47
LEGEA SOCIETĂȚILOR NR. 31/1990	52
Titlul I. Dispoziții generale (art. 1-4)	52
Titlul II. Constituirea societăților	52
Capitolul I. Actul constitutiv al societății (art. 5-17)	52
Exigențele de onestitate, seriozitate și corectitudine impuse prin lege membrilor fondatori. Lipsa antecedentelor penale. Excluderea societăților din sfera principiului libertății de asociere. Constituționalitate (Decizia nr. 169/2003, M. Of. nr. 350 din 22 mai 2003)	52
Societăți. Inaplicabilitatea principiului libertății de asociere. Protecția dreptului de proprietate. Asigurarea protecției participanților la circuitul comercial. Constituționalitate (Decizia nr. 610/2012, M. Of. nr. 504 din 23 iulie 2012)	54
Realizarea obligației statului de a asigura libertatea comerțului. Obligația agenților economici de a se conforma climatului de disciplină economică impus de stat. Protecția concurenței loiale. Neretroactivitate. Constituționalitate (Decizia nr. 375/2008, M. Of. nr. 411 din 2 iunie 2008)	56
Capitolul II. Formalități specifice pentru constituirea societății pe acțiuni prin subscripție publică (art. 18-34)	58
Capitolul III. Înmatricularea societății (art. 36-45)	58
Capitolul IV. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății (art. 46-59)	58
Societăți. Obiect de activitate ilicit sau contrar ordinii publice. Sancțiunea nulității. Condițiile în care operează. Reglementarea unei profesii în condițiile prevăzute de lege. Constituționalitate (Decizia nr. 392/2008, M. Of. nr. 309 din 21 aprilie 2008)	58
Capitolul V. Unele dispoziții procedurale (art. 60-64)	61
Situatie diferită între creditorii ale căror creanțe nu sunt scadente la data publicării proiectului de fuziune sau de divizare a societății comerciale debitoare și cei care dețin creanțe scadente la această dată. Mijloace procesuale de valorificare a drepturilor. Acces liber la justiție. Constituționalitate (Decizia nr. 989/2010, M. Of. nr. 539 din 3 august 2010)	61
Hotărârea asociațiilor sau actul adițional modificator. Cale de atac. Calculul termenului de la data publicării în Monitorul Oficial. Gratuitatea accesului la informație. Diligența rezonabilă în exercitarea drepturilor procesuale. Constituționalitate (Decizia nr. 1473/2010, M. Of. nr. 55 din 21 ianuarie 2011)	64

Titlul III. Funcționarea societăților	66
Capitolul I. Dispoziții comune (art. 65-74)	66
Societăți. Distincția dintre patrimoniul debitorului și patrimoniul societății. Creditorii asociațiilor. Executare silită. Urmărirea silită a părților sociale. Neincidența libertății de asociere în privința societăților. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 478/2021, M. Of. nr. 913 din 23 septembrie 2021</i>)	66
Distribuirea dividendelor. Libertatea asociaților de a decide prin actul constitutiv. Absența unor astfel de prevederi în actul constitutiv. Aplicarea principiului directe proporționalități a beneficiului cu aportul social. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1113/2007, M. Of. nr. 874 din 20 decembrie 2007</i>)	69
Capitolul II. Societățile în nume colectiv (art. 75-87)	71
Capitolul III. Societățile în comandită simplă (art. 88-90)	71
Capitolul IV. Societățile pe acțiuni	71
Secțiunea I. Despre acțiuni (art. 91-109)	71
Secțiunea II. Despre adunările generale (art. 110-136¹)	71
Societăți pe acțiuni. Consiliul de administrație. Reprezentarea proporțională cu numărul de acțiuni deținute. Respectarea dreptului de proprietate. Distincție între dreptul de proprietate al acționarilor și dreptul de proprietate al societății pe acțiuni. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 377/2005, M. Of. nr. 791 din 31 august 2005</i>)	71
Societăți pe acțiuni. Majorarea capitalului social prin hotărâre a adunării generale extraordinare a acționarilor. Atacarea în justiție a acestora. Plata unei cauțiuni pentru suspendarea executării hotărârii atacate. Respectarea accesului liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 107/2006, M. Of. nr. 318 din 10 aprilie 2006</i>)	74
Societăți pe acțiuni. Adunarea generală întrunită la a doua convocare. Interdicția inserării în actul constitutiv a unui cvorum minim ori a unei majorități mai ridicate. Necesitatea realizării unui cvorum adecvat pentru desfășurarea activității neîntrerupte a societății. Respectarea libertății economice. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1008/2011, M. Of. nr. 702 din 5 octombrie 2011</i>)	77
Societățile pe acțiuni. Hotărârea consiliului de administrație/directoratului de majorare a capitalului social. Refuzul accesului la justiție al persoanelor ale căror drepturi au fost afectate. Lipsa controlului judiciar al încălcării drepturilor. Neconstituționalitate (<i>Decizia nr. 382/2018, M. Of. nr. 668 din 1 august 2018</i>)	79
Societăți pe acțiuni. Încheierea judecătorească prin care se autorizează convocarea adunării generale a acționarilor. Căi de atac. Înlăturarea procedurii speciale. Aplicarea procedurii de drept comun. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 661/2009, M. Of. nr. 451 din 30 iunie 2009</i>)	86
Societățile pe acțiuni. Autorizarea convocării adunării generale a acționarilor prin încheiere judecătorească. Condiții. Neimixtiunea în activitatea internă a societății. Păstrarea autonomiei dreptului de decizie a organelor de conducere cu privire la operațiunile comerciale pe care le efectuează. Respectarea principiilor economiei de piață. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 713/2006, M. Of. nr. 979 din 7 decembrie 2006</i>)	87

Societăți pe acțiuni. Semnificația juridică a sintagmei „ <i>dată de referință</i> ”. Efecte juridice. Situația juridică a acționarilor care au dobândit acțiuni ulterior acestei date. Limite aduse dreptului de proprietate sub aspectul dreptului de a participa la adunarea generală și de a vota. Caracter rezonabil. Semnificația principiului egalității în drepturi. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1020/2009, M. Of. nr. 614 din 10 septembrie 2009</i>) _____	89
Societăți pe acțiuni. Interdicția relativă de reprezentare a acționarilor prin alte persoane. Scopul instituirii ei. Înlăturarea posibilității întrunirii frauduloase a cvorumului necesar adoptării hotărârii. Protecția interesului general al societății. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 786/2011, M. Of. nr. 609 din 30 august 2011</i>) _____	92
Societăți pe acțiuni. Excluderea posibilității acționarilor care au calitatea de membri ai consiliului de administrație, directoratului sau consiliului de supraveghere de a-și controla și aproba propria activitate desfășurată în cadrul societății. Situație juridică diferită în raport cu ceilalți acționari. Prezumția caracterului licit al dobândirii averii. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1214/2007, M. Of. nr. 60 din 25 ianuarie 2008</i>) _____	93
Societăți pe acțiuni. Restricții în privința votului acționarilor care au calitatea de membri ai consiliului de administrație. Conflictul de interese. Obligația acționarului de a se abține de la deliberările privind acea operațiune. Garantarea echilibrului între persoane cu interese contrare. Egalitate în drepturi. Libertatea economică. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 1196/2011, M. Of. nr. 65 din 26 ianuarie 2012</i>) _____	95
Societăți pe acțiuni. Modalitatea de adoptare a hotărârilor adunării generale. Cazuri de obligativitate a votului secret. Protecția libertății economice și a celei de exprimare. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 61/2011, M. Of. nr. 197 din 22 martie 2011</i>) _____	97
Societăți pe acțiuni. Publicarea și opozabilitatea hotărârilor adunărilor generale ale acționarilor. Obligatorietatea tuturor acționarilor de a respecta hotărârea adunării generale în limitele legii sau ale actului constitutiv. Respectarea accesului liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 994/2011, M. Of. nr. 662 din 16 septembrie 2011</i>) _____	98
Societățile pe acțiuni. Dreptul la acțiune împotriva hotărârilor adunării generale a acționarilor. Imprescriptibilitatea dreptului la acțiune atunci când se invocă motive de nulitate absolută. Reglementarea unor garanții procesuale de natură a evita introducerea șicanatorie a acțiunilor în anulare. Respectarea libertății economice. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 250/2006, M. Of. nr. 333 din 13 aprilie 2006</i>) _____	101
Societăți pe acțiuni. Dreptul acționarilor care nu au luat parte la adunarea generală sau care au votat contra de a ataca în justiție hotărârile acesteia. Expresie a dreptului de acces liber la justiție. Respectarea dreptului de proprietate al acționarilor majoritari. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 976/2011, M. Of. nr. 683 din 27 septembrie 2011</i>) _____	103
Societăți pe acțiuni. Hotărârea adunării generale privitoare la revocarea administratorului. Stingerea mandatului acestuia. Pierderea încrederii reciproce. Imposibilitatea repunerii în funcție, consecință a caracterului <i>intuitu personae</i> al mandatului. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 643/2005, M. Of. nr. 71 din 26 ianuarie 2006</i>) _____	105

Societăți pe acțiuni. Publicarea și efectele hotărârii judecătorești de anulare a hotărârii adunării generale. Respectarea dreptului de acces la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 79/2009, M. Of. nr. 219 din 6 aprilie 2009</i>) _____	106
Depunerea cauțiunii. Rațiunea legiuitorului. Funcția de garanție a despăgubirilor pentru pagubele suferite prin întârziere. Protecția dreptului de proprietate. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 555/2006, M. Of. nr. 683 din 9 august 2006</i>) _____	107
Acțiunea în anularea hotărârilor luate de adunarea generală a acționarilor societății pe acțiuni. Majorările de capital social prin aport de numerar în cazul societăților admise la tranzacționare pe o piață reglementată. Excepția de neconstituționalitate. Competența instanței judecătorești de a se pronunța asupra admisibilității excepției de neconstituționalitate. Nediscriminare. Acces liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 663/2006, M. Of. nr. 936 din 20 noiembrie 2006</i>) _____	112
Societăți pe acțiuni. Dreptul acționarilor care nu au votat în favoarea unei hotărâri a adunării generale de a se retrage din societate și de a solicita cumpărarea acțiunilor lor de către societate. Cazuri în care operează. Situații juridice diferite. Egalitatea în fața legii. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 247/2005, M. Of. nr. 544 din 27 iunie 2005</i>) _____	115
Societăți pe acțiuni. Dreptul acționarilor minoritari de a solicita instanței desemnarea unor experți pentru controlul gestiunii societății. Procedura de soluționare a cererii. Accesul liber la justiție. Competența instanței de judecată. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 349/2014, M. Of. nr. 582 din 4 august 2014</i>) _____	117
Societăți pe acțiuni. Dreptul acționarilor minoritari de a exercita controlul gestiunii societății. Condiții de realizare. Asigurarea disciplinei economice și protecția drepturilor și intereselor legitime ale tuturor acționarilor. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 162/2011, M. Of. nr. 272 din 19 aprilie 2011</i>) _____	125
Secțiunea III. Despre administrația societății _____	127
Subsecțiunea I. Sistemul unitar (art. 137-152¹) _____	127
Subsecțiunea II. Sistemul dualist (art. 153) _____	127
Partea A. Directoratul (art. 153¹-153⁵) _____	127
Partea B. Consiliul de supraveghere (art. 153⁶-153¹¹) _____	127
Subsecțiunea III. Dispoziții comune pentru sistemul unitar și sistemul dualist (art. 153¹²-155¹) _____	127
Secțiunea IV. Auditul financiar, auditul intern și cenzorii (art. 159-166) _____	127
Secțiunea V. Despre emiterea de obligațiuni (art. 167-176) _____	127
Secțiunea VI. Despre registrele societății și despre situațiile financiare anuale (art. 177-186) _____	127
Capitolul V. Societățile în comandită pe acțiuni (art. 187-190) _____	127
Capitolul VI. Societățile cu răspundere limitată (art. 191-203) _____	127
Titlul IV. Modificarea actului constitutiv _____	128

Capitolul I. Dispoziții generale (art. 204-206)	128
Capitolul II. Reducerea sau majorarea capitalului social (art. 207-221)	128
Titlul V. Excluderea și retragerea asociaților (art. 222-226)	128
Societăți. Posibilitatea excluderii din societate a unui asociat. Aplicabilitatea sancțiunii doar în cazul anumitor societăți. Diferență de regim juridic. Nediscriminare. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 169/2005, M. Of. nr. 408 din 13 mai 2005</i>)	128
Excluderea din societate a unui asociat. Cauze de excludere. Titularul cererii. Controlul judecătoresc al măsurii. Egalitatea în drepturi. Accesul liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 829/2011, M. Of. nr. 661 din 16 septembrie 2011</i>)	130
Societăți. Dreptul asociatului de a se retrage din societate. Imposibilitatea obligării asociatului de a continua asocierea împotriva voinței sale. Dreptul acestuia de a dispune, în mod liber, cu privire la bunurile societății. Căi de atac. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 835/2010, M. Of. nr. 546 din 4 august 2010</i>)	133
Titlul VI. Dizolvarea, fuziunea și divizarea societăților	136
Capitolul I. Dizolvarea societăților (art. 227-237¹)	136
Societăți. Dizolvarea societății. Cauze legale. Libertatea comerțului. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 896/2010, M. Of. nr. 530 din 29 iulie 2010</i>)	136
Societăți. Dizolvarea societăților de persoane. Excepții privind continuarea activității societății. Caracterul <i>intuitu personae</i> al societăților de persoane. Dreptul la moștenire. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 387/2006, M. Of. nr. 507 din 12 iunie 2006</i>)	138
Societăți. Cazuri de dizolvare. Nedepunerea la Oficiul Național al Registrului Comerțului a situațiilor financiare. Asigurarea respectării normelor juridice fiscale. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 29/2007, M. Of. nr. 89 din 5 februarie 2007</i>)	139
Societăți. Dizolvare. Cauze. Previzibilitatea și accesibilitatea normei. Proceduri judiciare. Accesul liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 890/2008, M. Of. nr. 600 din 12 august 2008</i>)	141
Capitolul II. Fuziunea și divizarea societăților (art. 238-251¹)	144
Fuziunea sau divizarea societăților. Protecția creditorilor care au creanțe anterioare nescadente. Dreptul de a face opoziție. Efectul nesuspensiv al opoziției formulate la data publicării proiectului de fuziune sau divizare. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 481/2019, M. Of. nr. 275 din 2 aprilie 2020</i>)	144
Fuziunea sau divizarea societăților. Invocarea neconstituționalității extrinseci a ordonanței de urgență a Guvernului care modifică textul de lege criticat. Cerințe constituționale privind adoptarea ordonanțelor de urgență ale Guvernului. Regimul juridic al creanțelor de natura drepturilor salariale. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 404/2012, M. Of. nr. 494 din 18 iulie 2012</i>)	147
Anularea/declarația nulității fuziunii sau divizării societăților. Termenul special de prescripție al acțiunii. Acces liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 219/2019, M. Of. nr. 802 din 3 octombrie 2019</i>)	151

Capitolul III. Fuziunea transfrontalieră	155
Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competența jurisdicțională (art. 251²-251³)	155
Secțiunea 2. Etape. Efecte. Nulitate (art. 251⁴-251¹⁹)	155
Titlul VII. Lichidarea societăților	155
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 252-261)	155
Dizolvarea voluntară a societății. Termenul de 5 ani impus de lege pentru lichidarea și radierea societății. Acționarii/asociații se pot substitui în drepturile procesuale ale societății dizolvate pentru a-și apăra drepturile. Dreptul de acces la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 755/2015, M. Of. nr. 105 din 10 februarie 2016</i>)	155
Capitolul II. Lichidarea societăților în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată (art. 262-263)	159
Capitolul III. Lichidarea societăților pe acțiuni și în comandită pe acțiuni (art. 264-270²)	159
Titlul VII¹. Societatea europeană (art. 270^{2a})-270^{2e})	159
Titlul VIII. Contravenții și infracțiuni (art. 270³-281)	159
Titlul IX. Dispoziții finale și tranzitorii (art. 283-294)	159
ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR. 44/2008 PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE DE CĂTRE PERSOANELE FIZICE AUTORIZATE, ÎNTREPRINDERILE INDIVIDUALE ȘI ÎNTREPRINDERILE FAMILIALE	160
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 1-6)	160
Consilier juridic. Avocat. Exercitarea activității în condițiile legii speciale. Exceptare de la regimul instituit prin ordonanța de urgență. Libertatea alegerii profesiei, a meseriei și a locului de muncă. Libera inițiativă exercitată în cadrul profesiei. Exercițiu fără drept a unor profesii sau activități. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 423/2017, M. Of. nr. 756 din 21 septembrie 2017</i>)	160
Capitolul II. Înregistrarea și autorizarea funcționării (art. 7-15)	163
Capitolul III. Regimul juridic al PFA, al întreprinzătorilor titulari ai întreprinderilor individuale și al întreprinderilor familiale	163
Secțiunea 1. Regimul juridic al PFA (art. 16-21¹)	163
Persoana fizică autorizată. Persoană fizică salariată. Determinarea regimului juridic aplicabil. Criteriul naturii juridice a contractului încheiat. Situații juridice diferite. Regimuri juridice distincte. Claritatea textului. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 425/2019, M. Of. nr. 777 din 25 septembrie 2019</i>)	163
Secțiunea 2. Regimul juridic al întreprinzătorului persoană fizică titular al întreprinderii individuale (art. 22-27)	169
Secțiunea 3. Regimul juridic al întreprinderii familiale (art. 28-33)	169

Capitolul IV. Dispoziții finale (art. 35-44)	169
Persoanele fizice și asociațiile familiale. Reglementarea unor noi forme de organizare. Norme tranzitorii de realizare a noilor cerințe. Termen. Adoptarea de măsuri pentru stimularea economiei naționale și pentru buna funcționare a mediului de afaceri. Dreptul de asociere. Neretroactivitate. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 432/2012, M. Of. nr. 527 din 30 iulie 2012</i>)	169
LEGEA NR. 85/2014 PRIVIND PROCEDURILE DE PREVENIRE A INSOLVENȚEI ȘI DE INSOLVENȚĂ	173
Titlul preliminar	173
Capitolul I. Domeniul de reglementare (art. 1-3)	173
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență.	
Definiții	173
Secțiunea 1. Principii (art. 4)	173
Secțiunea 2. Definiții (art. 5)	173
Starea de insolvență cauzată de culpa debitorului. Adoptarea unei proceduri speciale. Egalitate. Proportionalitatea soluției legislative criticate cu scopul urmărit. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 167/2016, M. Of. nr. 496 din 4 iulie 2016</i>)	173
Titlul I. Proceduri de prevenire a insolvenței	176
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 6-9)	176
Capitolul II. Mandatul ad-hoc (art. 10-15)	176
Capitolul III. Concordatul preventiv	176
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura (art. 16-25)	176
Secțiunea 2. Încheierea și omologarea concordatului preventiv (art. 26-33)	176
Secțiunea 3. Închiderea procedurii concordatului preventiv (art. 34-37)	176
Titlul II. Procedura insolvenței	176
Capitolul I. Dispoziții comune	176
Secțiunea 1. Aspecte generale (art. 38-39)	176
Secțiunea 2. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură (art. 40)	176
§1. Instanțele judecătorești (art. 41-44)	176
Reguli speciale de procedură după deschiderea procedurii insolvenței. Accesul liber la justiție. Neafectarea dreptului de proprietate privată. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 739/2018, M. Of. nr. 215 din 19 martie 2019</i>)	176
Buletinul Procedurilor de Insolvență. Citarea părților și comunicarea oricăror acte de procedură. Obligații de ordin financiar. Caracterul lor rezonabil. Accesul la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 779/2018, M. Of. nr. 436 din 3 iunie 2019</i>)	181

§2. Judecătorul-sindic (art. 45-46) _____	183
<p>Inaplicabilitatea incompatibilităților prevăzute de Codul de procedură civilă judecătorului-sindic. Opoziția la deschiderea procedurii introduse de creditorii nu constituie o cale de atac împotriva încheierii de deschidere a procedurii generale sau simplificate prevăzute de lege. Hotărârea judecătorului-sindic asupra opozițiilor. Căi de atac. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 327/2018, M. Of. nr. 898 din 25 octombrie 2018</i>) _____</p>	
	183
<p>Reguli derogatorii de la dreptul comun privind incompatibilitatea judecătorului-sindic. Excepții. Dreptul de acces la justiție. Calitatea legii. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 666/2019, M. Of. nr. 72 din 31 ianuarie 2020</i>) _____</p>	
	186
§3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor (art. 47-51) _____	191
<p>Hotărârea adunării generale a creditorilor. Persoanele care pot solicita anularea ei. Neincluderea administratorului special. Asigurarea echilibrului între persoanele cu interese contrare. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 767/2015, M. Of. nr. 6 din 6 ianuarie 2016</i>) _____</p>	
	191
<p>Noțiunea de creditorii indispensabili. Competențe exclusive ale judecătorului-sindic. Excluderea posibilității de control asupra oportunității deciziilor adoptate în activitatea de administrare a debitorului. Caracterul special al procedurii insolvenței. Asigurarea libertății concurenței. Măsură de control al folosirii bunurilor. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 40/2018, M. Of. nr. 565 din 5 iulie 2018</i>) _____</p>	
	193
§4. Administratorul special (art. 52-56) _____	200
§5. Administratorul judiciar (art. 57-62) _____	200
<p>Raportul lunar al administratorului judiciar. Depunerea acestuia la dosarul cauzei. Înlocuirea administratorului judiciar/lichidatorului judiciar. Procedura de înlocuire. Titularii dreptului de a solicita înlocuirea. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 686/2018, M. Of. nr. 462 din 7 iunie 2019</i>) _____</p>	
	200
<p>Publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență (BPI) doar a unui extras. Posibilitatea părților de a formula contestații. Tabelul preliminar asupra tuturor creanțelor debitorului. Dreptul persoanei interesate de a formula contestație. Caracterul special al procedurii. Respectarea dreptului de acces liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 493/2017, M. Of. nr. 941 din 28 noiembrie 2017</i>) _____</p>	
	205
§6. Lichidatorul judiciar (art. 63-64) _____	211
Secțiunea 3. Deschiderea procedurii și efectele acesteia _____	211
§1. Cererile introductive (art. 65-70) _____	211
<p>Competența exclusivă a legiuitorului de a reglementa regulile procesului judiciar. Instituirea unor reguli speciale de procedură. Împiedicarea deteriorării situației economice a debitorului și creșterea șanselor creditorilor pentru recuperarea creanței. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 168/2016, M. Of. nr. 496 din 4 iulie 2016</i>) _____</p>	
	211

§2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii (art. 71-98) _____	213
Opoziția la deschiderea procedurii formulate de creditorii. Declanșarea procedurii insolvenței. Sentința prin care judecătorul-sindic hotărăște asupra opoziției. Cale de atac. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 116/2017, M. Of. nr. 522 din 5 iulie 2017</i>) _____	213
Deschiderea procedurii insolvenței formulate de creditor. Posibilitatea obligării acestuia la plata unei cauțiuni. Cuantumul cauțiunii. Protejarea debitorului împotriva unor cereri nejustificate. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 688/2018, M. Of. nr. 355 din 8 mai 2019</i>) _____	215
Intrarea societății debitoare în insolvență. Suspendarea de drept a tuturor acțiunilor judiciare sau extrajudiciare și a măsurilor de executare silită. Desființarea hotărârii de deschidere a procedurii insolvenței. Nediscriminare. Acces liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 746/2018, M. Of. nr. 100 din 8 februarie 2019</i>) _____	217
Secțiunea 4. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile (art. 99-114) _____	220
Creanțe garantate. Protejarea creanței cu o garanție reală. Situația deosebită a creditorilor garanțati față de creditorii chirografari. Ocrotirea diferită a drepturilor titularilor de creanțe în funcție de natura juridică a acestora. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 848/2015, M. Of. nr. 180 din 10 martie 2016</i>) _____	220
Procedura de verificare a creanțelor. Excepții de la această procedură. Creanțele bugetare rezultate dintr-un titlu executoriu necontestat. Regim juridic diferit. Rațiunea legiuitorului. Interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 38/2018, M. Of. nr. 473 din 7 iunie 2018 și Decizia nr. 86/2018, M. Of. nr. 484 din 12 iunie 2018</i>) _____	222
Procedura insolvenței. Regimul juridic al creanțelor aferente contractului de leasing. Condițiile legale în care operează. Rațiunea legiuitorului. Necesitatea conservării masei active. Măsuri de protecție a creditorilor finanțatori. Marja de apreciere. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 6/2020, M. Of. nr. 756 din 19 august 2020</i>) _____	228
Publicitatea prin Buletinul procedurilor de insolvență. Tabelul preliminar. Conținut. Dreptul de a formula contestație împotriva acestuia. Raportul administratorului judiciar cuprinzând măsurile dispuse. Publicarea unui extras de pe raport în Buletinul procedurilor de insolvență. Dreptul oricărei persoane participante la procedura insolvenței de a contesta măsurile dispuse de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar. Termen de formulare și motivare a contestațiilor. Diligența persoanelor interesate. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 183/2020, M. Of. nr. 697 din 4 august 2020</i>) _____	238
Caracterul special al procedurii insolvenței. Buletinul procedurilor de insolvență. Scop. Format. Conținut cadru. Publicitate. Posibilitatea părților de a participa la termenele fixate de judecătorul-sindic și de a consulta dosarul cauzei. Dreptul de a formula contestații. Momentul de la care curge termenul de formulare și motivare a contestațiilor. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 616/2019, M. Of. nr. 109 din 12 februarie 2020</i>) _____	241
Tabel definitiv de creanțe. Înțeles. Soluționarea contestațiilor. Administrare de probe. Creanțe înscrise provizoriu. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 307/2016, M. Of. nr. 532 din 15 iulie 2016</i>) _____	246

Secțiunea 5. Situația unor acte juridice ale debitorului	251
§1. Aspecte generale (art. 115-116)	251
§2. Anularea actelor frauduloase (art. 117-122)	251
Anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna creditorilor. Calitate procesuală activă în formularea acțiunii. Ordinea de introducere a acțiunii. Garanții conferite creditorilor minoritari. Accesul liber la justiție. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 549/2016, M. Of. nr. 1030 din 21 decembrie 2016</i>)	251
§3. Situația contractelor în derulare (art. 123-131)	254
Secțiunea 6. Reorganizarea	254
§1. Planul (art. 132-140)	254
Plan de reorganizare. Modificarea actului constitutiv al debitorului prin planul de reorganizare. Controlul judecătorului-sindic. Scopul legitim al măsurii. Stabilirea prin lege a conținutului și limitelor dreptului de proprietate privată. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 496/2017, M. Of. nr. 960 din 5 decembrie 2017</i>)	254
§2. Perioada de reorganizare (art. 141-144)	257
Secțiunea 7. Falimentul și lichidarea activelor (art. 145-150)	257
§1. Măsuri premergătoare lichidării (art. 151-153)	257
§2. Efectuarea lichidării (art. 154-158)	257
§3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării (art. 159-168)	257
Secțiunea 8. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență (art. 169-173)	257
Secțiunea 9. Închiderea procedurii (art. 174-182)	257
Capitolul II. Dispoziții speciale privind procedura insolvenței grupului de societăți (art. 183-184)	257
Secțiunea 1. Prevederi speciale privind competența și organele care aplică procedura (art. 185-191)	257
Secțiunea 2. Deschiderea procedurilor (art. 192-196³)	257
Secțiunea 3. Măsuri procedurale (art. 197-203)	257
Capitolul III. Dispoziții privind falimentul instituțiilor de credit	257
Secțiunea 1. Dispoziții speciale (art. 204-212)	257
Secțiunea 2. Deschiderea procedurii și efectele acesteia (art. 213-225)	257
Secțiunea 3. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive (art. 226-234¹)	257
Secțiunea 4. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în faliment (art. 235-236)	258
Secțiunea 5. Închiderea procedurii (art. 237)	258

Secțiunea 6. Alte dispoziții (art. 238-241)	258
Capitolul IV. Dispoziții privind falimentul societăților de asigurare/reasigurare	258
Secțiunea 1. Dispoziții generale (art. 242-244)	258
§1. Falimentul (art. 245-261)	258
§2. Deschiderea procedurii falimentului. Efectele deschiderii procedurii (art. 262-267)	258
Hotărârea de deschidere a procedurii falimentului. Suspendarea de drept a tuturor acțiunilor judiciare sau extrajudiciare și a măsurilor de executare silită îndreptate împotriva societății de asigurare/reasigurare debitoare. Acțiuni paralele procedurii falimentului. Efectele procedurii de faliment asupra unui proces civil în curs. Protejarea intereselor legitime și a drepturilor creditorilor de asigurări. Creanțe de asigurări. Constituționalitate (<i>Decizia nr. 36/2018, M. Of. nr. 431 din 22 mai 2018</i>)	258
Secțiunea 2. Răspunderea organelor de conducere ale societății de asigurare/reasigurare (art. 268-270)	260
Secțiunea 3. Închiderea procedurii (art. 271-272)	260
Titlul III. Insolvența transfrontalieră	260
Capitolul I. Dispoziții generale (art. 273)	260
Capitolul II. Raporturile cu statele terțe (art. 274-304)	260
Capitolul III. Dispoziții privind coordonarea procedurii insolvenței grupurilor de societăți (art. 305-311¹)	261
Capitolul IV. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului instituțiilor de credit (art. 312-322)	261
Capitolul V. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului societăților de asigurare/reasigurare	261
Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competențe și legea aplicabilă (art. 323-328)	261
Secțiunea 2. Informarea și drepturile creditorilor de asigurări (art. 329-330)	261
Secțiunea 3. Reguli privind procedura falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state membre ale Uniunii Europene, care au sediul în România (art. 331-335)	261
Secțiunea 4. Sucursalele societăților de asigurare/reasigurare din statele terțe (art. 336)	261
Titlul IV. Sancțiuni (art. 337)	261
Titlul V. Dispoziții tranzitorii și finale (art. 338-344)	261